

**LAUSUNTO SELVITYSMIEHEN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI
VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA**

19/06.063.001/2014

Kaupunginhallitus § 62

"Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan valtionosuusjärjestelmä uudistetaan osana kuntarakennemuutosta. Järjestelmää yksinkertaistetaan ja selkeytetään, Järjestelmän kannustavuutta parannetaan. Hallitusohjelman mukaan uudistuksen tavoitteena on, että perusopetuksen rahoitus jatkossa perustuisi nykyistä enemmän perusopetuksen toimintaympäristöä kuvaaviin indikaattoreihin, esimerkiksi kunnan maahanmuuttajien väestöosuuteen, aikuisväestön koulutustasoon sekä työttömyysasteeseen.

Hallitusohjelman mukaan kuntamuutosta ohjaavassa lainsäädännössä otetaan käyttöön kuntamuutosta edistäviä välineitä. Tavoitteena on muun muassa poistaa lainsäädännöstä sekä kuntatalouden rahoitusjärjestelmästä kuntaliitoksia vaikeuttavia tekijöitä.

Valtiovarainministeriön asettaman selvitysmiehen toimeksiannon mukaan valtion osuuserusteiden uudistamisessa tuli tarkastella muun muassa perusteiden läpinäkyvyyttä, lukumäärää, päällekkäisyyksiä, korvaustarpeita, ajanmukaisuutta ja soveltuvuutta kuntarakenteen ja palvelutarpeiden muutoksessa. Tavoitteeksi asetettiin uudistaa kuntien valtionosuusjärjestelmä hallitusohjelmassa linjatulla tavalla siten, että uusi lainsäädäntö tulisi voimaan vuoden 2015 alusta.

Lähtökohtana on, että valtion ja kuntien välinen kustannustenjakoa ei muutu valtionosuusuudistuksen johdosta.

Valtiovarainministeriön asettama selvitysmies Arno Miettinen on valmistellut kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain uudistamista kevästä 2012 alkaen. Hän julkisti alustavat uudistuslinjauksensa helmikuussa 2013. Seuraavana vaiheena valtiovarainministeriö lähetti 17.12.2013 kunnille kommentoitavaksi selvitysmiehen tarkennetut uudistusesitykset ja kriteerit kuntakohtaisine laskelmineen. Kunnilta pyydettiin lausuntoa mm. laskentakriteerien määrästä ja sisällöstä, siirtymäkauden pituudesta ja ylipäättään järjestelmämuutoksen tarpeesta.

Selvitysmies on valmistellut liitteenä olevan luonnoksen hallituksen esitykseksi, jonka mukaisesti hän ehdottaa valtionosuusjärjestelmää uudistettavaksi.

Valtionosuuslaskelmat on päivitetty vuoden 2014 valtionosuusmäärien tasolle. Uudet kuntakohtaiset laskelmat uudistuksen vaikutuksista valtionosuuksiin ovat kuntien käytössä lausuntokierroksen aikana.

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa selvi-

tysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- ehdotettaviin kriteereihin
- ikäryhmien ja sairastavuuden painoihin
- muiden kriteerien painoihin
- määräytymisperusteiden laskentaperiaatteisiin
- verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen
- siirtymätasauksen keston ja porrastukseen

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 4.4.2014 klo 16 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi."

Oriveden kaupunki toimitti 17.1.2014 mennessä valtiovarainministeriölle kannanottonsa valtionosuusuudistuksen kommentointikierroksella. Kuntien kommentteja kertyi 219 kunnasta, eli runsas 2/3 kunnista vastasi kyselyyn. Valtiovarainministeriön kommenttien yhteenvedosta laatiman muistion perusteella saadut kommentit olivat pääosin myönteisiä.

Kritiikkiä esitettiin erityisesti sellaisista kunnista, jotka alustavien laskelmien perusteella menettäisivät valtionosuuksia uudistuksessa. Eniten kielteisiä kannanottoja tuli kysymykseen tasaavatko ehdotetut laskentakriteerit kuntien kannalta oikeita kustannuksia ja niiden välisiä eroja. Ei-vastausten määrä kysymykseen oli 59,2 %.

Kuntien antamien kommenttien perusteella valtionosuusjärjestelmän uudistamista koskevaa esitystä ei ole merkittävästi muutettu. Ikärakenteen ja sairastavuuden painoarvoja on muutettu 0,1 %-yksikköä ikärakenteen hyväksi olleen 82,4 %.

Oriveden kaupungin lausunto valtionosuusuudistuksesta aiemmin annettujen kommenttien pohjalta on liitteenä kokoukseen osallistuville.

Lausuntopyyntö laskelmiseen ja lakiluonnoksineen on nähtävänä kokouksessa ja ennen kokousta hallintosihteeri työhuoneessa. Lausuntopyyntö löytyy myös valtiovarainministeriön internet-sivuilta osoitteesta:
http://www.vm.fi/vm/fi/03_tiedotteet_ja_puheet/01_tiedotteet/20140204Selvit/name.jsp

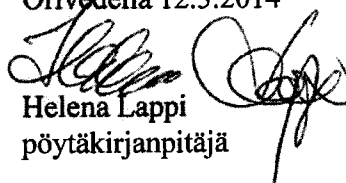
Ehdotetun valtionosuusjärjestelmän uudistuksen tarkistettujen laskelmien mukaan Oriveden kaupunki on edelleen menettämässä valtionosuutta 340 euroa asukasta kohden, kun aiempi vähennys oli 344 euroa/asukas. Valtionosuuden vähennys on siis 3,252 milj. euroa viiden vuoden siirtymäajan kuluessa. Uusi valtionosuusjärjestelmä astuu voimaan vuoden 2015 alusta.

Vs. kaupunginjohtajan (talousjohtajan) ehdotus: Kaupunginhallitus antaa lausuntonsa selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamiseksi liitteen mukaisena.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Orivedellä 12.3.2014

Helena Lappi
pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

valtiovarainministeriö
johtoryhmä
tarkastuslautakunta

Valtiovarainministeriö

valtiovarainministerio@vm.fi

ORIVEDEN KAUPUNGIN LAUSUNTO VALTIONOSUUSUUDISTUKSEEN

Valtiovarainministeriön asettama selvitysmies Arno Miettinen on valmistellut kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain uudistamista keväästä 2012 alkaen. Hän julkisti alustavat uudistuslinjauksensa helmikuussa 2013. Seuraavana vaiheena valtiovarainministeriö lähetti 17.12.2013 kunnille kommentoitavaksi selvitysmiehen tarkennetut uudistusesitykset ja kriteerit kunta-kohtaisine laskelmineen. Kunnilta pyydettiin lausuntoa mm. laskentakriteerien määrästä ja sisällöstä, siirtymäkauden pituudesta ja ylipäättään järjestelmä uudistuksen tarpeesta.

Selvitysmies on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi, jonka mukaisesti hän ehdottaa valtionosuusjärjestelmää uudistettavaksi.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- ehdotettaviin kriteereihin
- ikäryhmien ja sairastavuuden painoihin
- muiden kriteerien painoihin
- määräytymisperusteiden laskentaperiaatteisiin
- verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen
- siirtymätasauksen kestoon ja porrastukseen

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 4.4.2014 klo 16 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi.

Oriveden kaupunki ei hyväksy ehdotettua valtionosuusuudistusta nyt esitetys-
sä muodossa, vaan esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ikärakenne

Vanhempien ikäryhmien valtionosuuden perusteena käytettäviä ikäryhmähintoja on pienennetty merkittävästi. Varsinkin yli 85-vuotiaiden ikäryhmähintaa on pienennetty noin 30 %. Vastaavasti lasten ja nuorten ikäryhmähintoja on nostettu ja perusteluina on käytetty mm. huostaanottojen aiheuttamien kustannusten korvaavuutta.

Kuitenkin suhteellisesti vanhempien ikäryhmien hintojen pienentäminen ei vastaa ikääntyneen väestön sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia, joiden on todettu lisääntyneen jo 50 ikävuoden jälkeen. Varsinkin yli 85-vuotiaiden ikäryhmän kunnalle aiheuttamat kustannukset ovat merkittävästi suuremmat, kuin valtionosuusuudistuksen ikäryhmähinnan 16 799 euron valtionosuusperuste, koska väistämättä tässä ikäryhmässä mm. laitoshoidon tarve lisääntyy, jolloin kunnille aiheutuvat kustannuksetkin lisääntyvät.

Oriveden kaupungin näkemyksen mukaan vanhempien ikäryhmien valtionosuusperusteen pienentämiselle ei ole kustannusvastaavia perusteita. Oriveden kaupunki esittää, että valtionosuusuudistuksessa vanhempien ikäryhmien painoarvoa ei tule heikentää ehdotuksessa esitetyllä tavalla. Lisäksi Oriveden kaupunki esittää lisäksi, että valtionosuuden määräytymisperusteissa tulisi huomioida myös yksinasuvat.

Sairastavuus

Ehdotuksessa sairastavuuden painoarvoa on lisätty merkittävästi ja sairastavuuden määrittelyn kriteereinä on käytetty 12:sta eri diagnoosia. Kuntakohtaisen sairastavuuskertoimen perusteiden määräytyminen Kelan lääkkeiden erityiskorvattavuuden mukaan kohtelee kuntia epätasa-arvoisesti silloin, kun kuntalaisia hoidetaan laitoshoidossa. Tällöin sairastavuuskerroin ei ota huomioon riittävästi kunnalle aiheutuvia kustannuksia, jotka ovat laitoshoidon asiakkaiden osalta merkittävästi avohoidossa olevia suuremmat.

Valtionosuuden määräytyminen osin Kelan lääkkeiden erityiskorvattavuuden perusteella ei kohtelee kuntia tasapuolisesti. Erityiskorvauksen saaminen edellyttää lääkärin tekemän B-lausunnon lähettämistä Kelaan. Lääkäreiden puuttuminen tai vaihtuminen on pienemmissä ja syrjäisemmissä kunnissa hyvin yleistä. Tämä voi johtaa myös siihen, että sairauksia alidiagnostisoidaan (esim. muistisairaudet, neurologiset sairaudet) tai "keikkalääkäreiltä" voi jäädä tarvittavat lausunnot tekemättä. Erityisesti näin voi tapahtua juuri riskiryhmiin kuuluvien asiakkaiden kohdalla, jotka eivät itse osaa tai kykene huolehtimaan korvausasioista.

Lisäksi sairastavuuskertoimessa ei huomioida suun terveydenhuollon eikä päihdehuollon kustannuksia, jotka kasvavat jatkuvasti.

Oriveden kaupunki esittää, että sairastavuuskertoimen määrittelyssä tulee paremmin huomioida myös laitoshoidossa olevien kuntalaisten aiheuttamat kustannukset sekä suun terveydenhuollon ja päihdehuollon kustannukset.

Lisäksi Oriveden kaupunki esittää, että valtionosuusuudistuksessa sairastavuuskertoimen määräytymisperusteet eivät perustuisi Kelan lääkkeiden erityiskorvattavuuteen.

Työttömyys

Valtionosuusuudistuksessa työttömyyden ja työttömyysasteen painoarvoa ei ole riittävästi huomioitu ottaen huomioon työttömyydestä kunnille aiheutuvat vaikutukset. Ehdotuksessa työttömyysasteen perusteella määräytyvä valtionosuus on entisen järjestelmän mukainen ja sen perusteella maksettava valtionosuus jopa edellistä järjestelmää pienempi.

Oriveden kaupunki esittää, että työttömyyden perusteella määräytyvää valtionosuutta tulee nostaa ja huomioida myös pitkäaikaistyöttömien sekä nuorisotyöttömien määrä.

Työpaikkaomavaraisuus

Ehdotuksessa työpaikkaomavaraisuuden perusteena on käytetty kunnan työpaikkaomavaraisuuden määrää vähennettynä sen kunnan osuudella, jonka osuus on maan alin.

Kertoimen määräytyminen tällä perusteella ei riittävästi huomioi kehyskuntien kuntalaisilleen tuottamien palvelujen kustannuksia. Kuntalaiset kuitenkin käyttävät oman asuinkuntansa palveluja, vaikka heidän työssäkäyntinsä suuntautuisi muualle. Lisäksi todetaan, että usein mm. kuntien yhteiset laitokset sekä valtionhallinnon toimipaikat sijoittuvat keskuskaupunkiin, vaikka asuminen ja sen myötä palvelutarpeet suuntautuisivat kehyskuntiin.

Oriveden kaupunki esittää, että työpaikkaomavaraisuuden painotusta tulee lopullisessa valtionosuusuudistuksessa laskea siten, että se huomioi myös kehyskuntien olosuhteet.

Työterveyshuollon palvelut

Ehdotuksessa ei ole huomioitu kuntien erilaisia työterveyshuollon palvelujen tasoja. Niissä kunnissa, joissa on työterveyshuollon tarjoamia palveluja, julkisten palvelujen kysynnän määrä ja kustannukset ovat pienemmät, koska työterveyshuollon palveluja korvataan osittain myös Kelan kautta.

Oriveden kaupunki esittää, että valtionosuusuudistuksen määräytymiskriteereissä tulee huomioida myös työterveyshuollon palvelujen käyttäjien määrä suhteessa kaikkien kuntalaisten terveyspalvelujen tarpeeseen.

Koulutustausta

Ehdotuksen koulutustaustaa koskeva kriteeri ei riittävästi huomioi kunnille alhaisen koulutuksen omaavien kuntalaisten palvelutarpeiden kustannusten korvaavuutta. Matalan koulutustason omaavien henkilöiden kunnallisten palvelujen tarve on korkean koulutustason omaavien tarvetta suurempi.

Oriveden kaupunki esittää, että koulutustaustaa koskeva valtionosuusuudistuksessa kriteeri tulee vähintäänkin säilyttää.

Verotulotasaus

Ehdotuksessa verotuloihin perustuvaa tasausta muutetaan aiemmasta. Tasausrajaa nostetaan 91,86 %:sta 100 %:iin ja tasauslisä on 80 %:a. Tasausvähennyksen määrä on progressiivinen alkaen 30 %:sta, kun se nyt on kiinteä 37 %:a.

Oriveden kaupunki esittää, että verotulotasausta koskeva järjestelmä tulee säilyttää, kuntien erilaisten tulopohjien tasaamiseksi ja kuntalaisten palvelujen turvaamiseksi.

Siirtymäaika

Valtionosuusuudistuksen toteutuksessa ehdotetaan käytettävän vähintään viiden vuoden siirtymäaikaa, jonka aikana kuntakohtainen vuosimuutos rajoitetaan vuosittain.

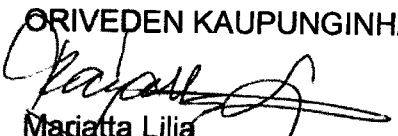
Oriveden kaupunki esittää, että siirtymäaikaa tulisi pidentää suurten kuntakohtaisten vaikutusten lieventämiseksi ja kuntatalouden sopeuttamiseksi tulopohjan heikkenemiseen. Vuosittainen muutos voisi olla ensimmäisinä vuosina korkeintaan 25 euroa asukasta kohti.

Yhteenveto

Ehdotuksen mukainen valtionosuuden muutos aiheuttaa useiden kuntien tulopohjiin pysyvän negatiivisen vajeen, jota on mahdotonta kompensoida kuntien omin keinoin sellaisissa kunnissa, joissa toiminnot ja palvelut on jo talouden tasapainotustyön kautta tehostettu ja sote-palvelut organisoitu valtion linjauksen mukaisiksi.

Ehdotetulla valtionosuudella muodostuu palvelujen järjestäminen mahdolliseksi vanhusvoittoisissa ja kunnallisten palvelujen varassa toimivissa kunnissa. Huono-osaisuuden vaikutukset kertaantuvat usean edellä esitetyn tekijän summana, ja nämä tekijät tulisi ottaa valtionosuutta uudistettaessa huomioon. Muuten ajaututaan tilanteeseen, jossa osasta kunnista muodostuu tulopohjaltaan sellaisia, ettei niillä ole enää mahdollisuuksia edes kuntaliitoksiin, kun liitoskumppania ei löydy.

ORIVEDEN KAUPUNGINHALLITUS

Marjatta Lilja
vs. kaupunginjohtaja

Valtiovarainministeriö

valtiovarainministerio@vm.fi

ORIVEDEN KAUPUNGIN LAUSUNTO VALTIONOSUUSUUDISTUKSEEN

Valtiovarainministeriön asettama selvitysmies Arno Miettinen on valmistellut kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain uudistamista keväästä 2012 alkaen. Hän julkisti alustavat uudistuslinjauksensa helmikuussa 2013. Seuraavana vaiheena valtiovarainministeriö lähetti 17.12.2013 kunnille kommentoitavaksi selvitysmiehen tarkennetut uudistusesitykset ja kriteerit kunta-kohtaisine laskelmineen. Kunnilta pyydettiin lausuntoa mm. laskentakriteerien määrästä ja sisällöstä, siirtymäkauden pituudesta ja ylipäättään järjestelmäuudistuksen tarpeesta.

Selvitysmies on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi, jonka mukaisesti hän ehdottaa valtionosuusjärjestelmää uudistettavaksi.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- ehdotettaviin kriteereihin
- ikäryhmien ja sairastavuuden painoihin
- muiden kriteerien painoihin
- määräytymisperusteiden laskentaperiaatteisiin
- verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen
- siirtymätasauksen keston ja porrastukseen

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 4.4.2014 klo 16 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi.

Oriveden kaupunki ei hyväksy ehdotettua valtionosuusuudistusta nyt esitetys-
sä muodossa, vaan esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ikärakenne

Vanhempien ikäryhmien valtionosuuden perusteena käytettäviä ikäryhmähintoja on pienennetty merkittävästi. Varsinkin yli 85-vuotiaiden ikäryhmähintaa on pienennetty noin 30 %. Vastaavasti lasten ja nuorten ikäryhmähintoja on nostettu ja perusteluina on käytetty mm. huostaanottojen aiheuttamien kustannusten korvaavuutta.

Kuitenkin suhteellisesti vanhempien ikäryhmien hintojen pienentäminen ei vastaa ikääntyneen väestön sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia, joiden on todettu lisääntyneen jo 50 ikävuoden jälkeen. Varsinkin yli 85-vuotiaiden ikäryhmän kunnalle aiheuttamat kustannukset ovat merkittävästi suuremmat, kuin valtionosuusuudistuksen ikäryhmähinnan 16 799 euron valtionosuusperuste, koska väistämättä tässä ikäryhmässä mm. laitoshoidon tarve lisääntyy, jolloin kunnille aiheutuvat kustannuksetkin lisääntyvät.

Oriveden kaupungin näkemyksen mukaan vanhempien ikäryhmien valtionosuusperusteen pienentämiselle ei ole kustannusvastaavia perusteita. Oriveden kaupunki esittää, että valtionosuusuudistuksessa vanhempien ikäryhmien painoarvoa ei tule heikentää ehdotuksessa esitetyllä tavalla. Lisäksi Oriveden kaupunki esittää lisäksi, että valtionosuuden määräytymisperusteissa tulisi huomioida myös yksinasuvat.

Sairastavuus

Ehdotuksessa sairastavuuden painoarvoa on lisätty merkittävästi ja sairastavuuden määrittelyn kriteereinä on käytetty 12:sta eri diagnoosia. Kuntakohtaisten sairastavuuskertoimen perusteiden määräytyminen Kelan lääkkeiden erityiskorvattavuuden mukaan kohtelee kuntia epätasa-arvoisesti silloin, kun kuntalaisia hoidetaan laitoshoidossa. Tällöin sairastavuuskerroin ei ota huomioon riittävästi kunnalle aiheutuvia kustannuksia, jotka ovat laitoshoidon asiakkaiden osalta merkittävästi avohoidossa olevia suuremmat.

Valtionosuuden määräytyminen osin Kelan lääkkeiden erityiskorvattavuuden perusteella ei kohtelee kuntia tasapuolisesti. Erityiskorvauksen saaminen edellyttää lääkärin tekemän B-lausunnon lähettämistä Kelaan. Lääkäreiden puuttuminen tai vaihtuminen on pienemmissä ja syrjäisemmissä kunnissa hyvin yleistä. Tämä voi johtaa myös siihen, että sairauksia alidiagnostisoidaan (esim. muistisairaudet, neurologiset sairaudet) tai "keikkalääkäreiltä" voi jäädä tarvittavat lausunnot tekemättä. Erityisesti näin voi tapahtua juuri riskiryhmiin kuuluvien asiakkaiden kohdalla, jotka eivät itse osaa tai kykene huolehtimaan korvausasioista.

Lisäksi sairastavuuskertoimessa ei huomioida suun terveydenhuollon eikä päihdehuollon kustannuksia, jotka kasvavat jatkuvasti.

Oriveden kaupunki esittää, että sairastavuuskertoimen määrittelyssä tulee paremmin huomioida myös laitoshoidossa olevien kuntalaisten aiheuttamat kustannukset sekä suun terveydenhuollon ja päihdehuollon kustannukset.

Lisäksi Oriveden kaupunki esittää, että valtionosuusuudistuksessa sairastavuuskertoimen määräytymisperusteet eivät perustuisi Kelan lääkkeiden erityiskorvattavuuteen.

Työttömyys

Valtionosuusuudistuksessa työttömyyden ja työttömyysasteen painoarvoa ei ole riittävästi huomioitu ottaen huomioon työttömyydestä kunnille aiheutuvat vaikutukset. Ehdotuksessa työttömyysasteen perusteella määräytyvä valtionosuus on entisen järjestelmän mukainen ja sen perusteella maksettava valtionosuus jopa edellistä järjestelmää pienempi.

Oriveden kaupunki esittää, että työttömyyden perusteella määräytyvää valtionosuutta tulee nostaa ja huomioida myös pitkäaikaistyöttömien sekä nuoristyöttömien määrä.

Työpaikkaomavaraisuus

Ehdotuksessa työpaikkaomavaraisuuden perusteena on käytetty kunnan työpaikkaomavaraisuuden määrää vähennettynä sen kunnan osuudella, jonka osuus on maan alin.

Kertoimen määräytyminen tällä perusteella ei riittävästi huomioi kehyskuntien kuntalaisilleen tuottamien palvelujen kustannuksia. Kuntalaiset kuitenkin käyttävät oman asuinkuntansa palveluja, vaikka heidän työssäkäyntinsä suuntautuisi muualle. Lisäksi todetaan, että usein mm. kuntien yhteiset laitokset sekä valtionhallinnon toimipaikat sijoittuvat keskustaupunkiin, vaikka asuminen ja sen myötä palvelutarpeet suuntautuisivat kehyskuntiin.

Oriveden kaupunki esittää, että työpaikkaomavaraisuuden painotusta tulee lopullisessa valtionosuusuudistuksessa laskea siten, että se huomioi myös kehyskuntien olosuhteet.

Työterveyshuollon palvelut

Ehdotuksessa ei ole huomioitu kuntien erilaisia työterveyshuollon palvelujen tasoja. Niissä kunnissa, joissa on työterveyshuollon tarjoamia palveluja, julkisten palvelujen kysynnän määrä ja kustannukset ovat pienemmät, koska työterveyshuollon palveluja korvataan osittain myös Kelan kautta.

Oriveden kaupunki esittää, että valtionosuusuudistuksen määräytymiskriteereissä tulee huomioida myös työterveyshuollon palvelujen käyttäjien määrä suhteessa kaikkien kuntalaisten terveyspalvelujen tarpeeseen.

Koulutustausta

Ehdotuksen koulutustaustaa koskeva kriteeri ei riittävästi huomioi kunnille alhaisen koulutuksen omaavien kuntalaisten palvelutarpeiden kustannusten korvaavuutta. Matalan koulutustason omaavien henkilöiden kunnallisten palvelujen tarve on korkean koulutustason omaavien tarvetta suurempi.

Oriveden kaupunki esittää, että koulutustaustaa koskeva valtionosuusuudistuksessa kriteeri tulee vähintäänkin säilyttää.

Verotulotasaus

Ehdotuksessa verotuloihin perustuvaa tasausta muutetaan aiemmasta. Tasausrajaa nostetaan 91,86 %:sta 100 %:iin ja tasauslisä on 80 %:a. Tasausvähennyksen määrä on progressiivinen alkaen 30 %:sta, kun se nyt on kiinteä 37 %:a.

Oriveden kaupunki esittää, että verotulotasausta koskeva järjestelmä tulee säilyttää, kuntien erilaisten tulopohjien tasaamiseksi ja kuntalaisten palvelujen turvaamiseksi.

Siirtymäaika

Valtionosuusuudistuksen toteutuksessa ehdotetaan käytettävän vähintään viiden vuoden siirtymäaikaa, jonka aikana kuntakohtainen vuosimuutos rajoitetaan vuosittain.

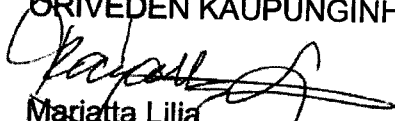
Oriveden kaupunki esittää, että siirtymäaikaa tulisi pidentää suurten kuntakohtaisten vaikutusten lieventämiseksi ja kuntatalouden sopeuttamiseksi tulopohjan heikkenemiseen. Vuosittainen muutos voisi olla ensimmäisinä vuosina korkeintaan 25 euroa asukasta kohti.

Yhteenveto

Ehdotuksen mukainen valtionosuuden muutos aiheuttaa useiden kuntien tulopohjiin pysyvän negatiivisen vajeen, jota on mahdotonta kompensoida kuntien omin keinoin sellaisissa kunnissa, joissa toiminnot ja palvelut on jo talouden tasapainotustyön kautta tehostettu ja sote-palvelut organisoitu valtion linjausten mukaisiksi.

Ehdotetulla valtionosuudella muodostuu palvelujen järjestäminen mahdottomaksi vanhusvoittoisissa ja kunnallisten palvelujen varassa toimivissa kunnissa. Huono-osaisuuden vaikutukset kertaantuvat usean edellä esitetyn tekijän summana, ja nämä tekijät tulisi ottaa valtionosuutta uudistettaessa huomioon. Muuten ajaututaan tilanteeseen, jossa osasta kunnista muodostuu tulopohjaltaan sellaisia, ettei niillä ole enää mahdollisuuksia edes kuntaliitoksiin, kun liitoskumppania ei löydy.

ORIVEDEN KAUPUNGINHALLITUS

Marjatta Lilja
vs. kaupunginjohtaja